

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

СУЧАСНИЙ МЕДІАДИСКУРС

підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності В 11 Філологія

освітньо-наукової програми
Поліпарадигмальність іншомовних дискурсів

Силабус освітнього компонента «Сучасний медіадискурс» підготовки здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня

Розробник:

Пасик Людмила Адамівна, завідувач кафедри німецької філології, канд. філол. наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми: Крисанова Т.А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри

протокол № 1 від 27.08.2025 р.

Завідувач кафедри: Пасик Л. А.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В11 Філологія Освітньо-наукова програма "Поліпарадигмальність іншомовних дискурсів"	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
ІНДЗ: <u>є/немає</u>		Лабораторні ____ год.
	Індивідуальні ____ год.	
Мова навчання	Самостійна робота 88 год.	
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	
	німецька	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Пасик Людмила Адамівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	завідувач кафедри німецької філології
Контактна інформація	050 593 83 10
	пасик.людмила@vnu.edu.ua
Дні занять згідно з розкладом: https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700	

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Сучасний медіадискурс» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета ОК полягає у формуванні у аспірантів цілісного розуміння сучасного медіадискурсу з філологічної перспективи, у навчанні критичного аналізу текстів й мультимодальних повідомлень та у розвитку навичок інтерпретації та комунікації в академічному й професійному середовищі.

Завдання ОК передбачають

- 1) ознайомлення з основними теоретичними підходами до медіадискурсу (дискурс-аналіз, медіафілологія, семіотика);
- 2) розвиток здатності аналізувати медійні тексти різних жанрів (новини, соціальні мережі, реклама, мультимедійні продукти);
- 3) формування критичного мислення щодо ролі медіа у суспільстві, питання етики та маніпуляції;
- 4) підготовку ЗО до міжкультурної комунікації та роботи з багатомовними медіадискурсами.

3. *Soft skills,*

1. Критичне мислення – вміння ставити під сумнів інформацію, аналізувати джерела та виявляти маніпулятивні стратегії.

2. Аналітичні навички – систематизація даних, робота з текстами та мультимодальними матеріалами.

3. Комунікація та презентація – чітке формулювання думок, аргументоване висловлення позиції, навички публічних виступів.

4. Міжкультурна компетентність – розуміння культурних відмінностей у медіадискурсі, толерантність до різних точок зору.

5. Цифрова грамотність – ефективне використання онлайн-ресурсів, інструментів для аналізу та презентації медіа.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Einführung						
Тема 1. Einführung in Medienphilologie		2	2	11	1	РЗ/К, РМГ, ДС / 10

Тема 2. Diskurstheorie und Medien				11	1	РЗ/К, РМГ, ДС / 10
Тема 3. Medien und Macht		2	2	11	1	РЗ/К, РМГ, ДС / 10
Тема 4. Philologische Methoden im Mediendiskurs		2	2	11	1	РЗ/К, РМГ, ДС / 10
Разом за модулем 1	60	6	6	44	4	40
Змістовий модуль 2. Vertiefung						
Тема 5. Mediensemiotik und Sprachgebrauch		2	2	11	1	РЗ/К, РМГ, ДС / 10
Тема 6. Digitale Diskurse und Social Media			2	11	1	РЗ/К, РМГ, ДС / 10
Тема 7. Interkulturelle Perspektiven		2	2	11	1	РЗ/К, РМГ, ДС / 10
Тема 8. Kritische Reflexion und Zukunftsperspektiven			2	11	1	РЗ/К, РМГ, ДС / 10
Разом за модулем 2	60	4	8	44	4	40
Види підсумкових робіт (за потреби)						Бал
Контрольна робота (за наявності)						20
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Самостійна робота

Самостійна робота студента у другому семестрі включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовим модулем.
2. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.
3. Систематизацію вивченого матеріалу для його засвоєння.

IV. Політика оцінювання

Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ ім. Лесі Українки](#).

Політика НПП щодо ЗО: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: За роботу на практичних заняттях і написання тесту ЗО може отримати максимальний бал 100. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний листок).

ЗО, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до цього ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку ЗО інформує НПП про свої здобутки. НПП має право самостійно визначити валідність, заявлених ЗО отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо академічної доброчесності. [Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) передбачає самостійну, чесну та відповідальну роботу студента над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на

здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність.

Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу, списування тощо) не толеруються.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі освіти мають право порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль. Формою підсумкового семестрового контролю є залік. Семестровий залік виставляється на підставі результатів виконання здобувачем освіти усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час практичних занять, при виконанні завдань і написанні тесту. Поточне оцінювання знань здобувачів освіти включає оцінювання усних та письмових відповідей під час аудиторних занять, написання контрольних робіт. Всього за поточне оцінювання здобувачі освіти можуть отримати 100 балів, максимальна кількість балів обчислюється як сума всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 10 балів за тему, сумарно 80), за тест, який здобувачі освіти пишуть після вивчення усіх 8 тем, і який оцінюється у 20 балів. Тобто $80+20=100$ балів.

Порядок проведення заліку.

Залік виставляється за умови, якщо здобувач освіти виконав усі види навчальної роботи та отримав не менше 60 балів.

Здобувачі освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з ВОК 59 і нижче, а також ЗО, які бажають підвищити свій підсумковий рейтинг, мають право скласти усний залік.

Питання на залік

1. Einführung in Medienphilologie

2. Begriffsklärung, historische Entwicklung, Verhältnis zur klassischen Philologie
3. Foucaults Diskursbegriff, mediale Vermittlung von Diskursen.
4. Medien als Akteure im gesellschaftlichen Machtgefüge.
5. Analyse von Frames, Narrativen und Agenda-Setting
6. Philologische Methoden im Mediendiskurs
7. Zeichenprozesse in Print-, TV- und Online-Medien.
8. Analyse von Schlagzeilen, Bild-Text-Relationen, multimodalen Diskursen.
9. Kommunikationsformen in sozialen Netzwerken, Mem-Kultur, Hashtags.
10. Interkulturelle Perspektiven
11. Vergleich von Mediendiskursen in verschiedenen Sprach- und Kulturräumen.
12. Kritische Reflexion und Zukunftsperspektiven
13. Medienethik
14. Fake News
15. KI-generierte Texte

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Пасик Л. А., Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Лексичне вираження концепту BUNDESTAGSWAHL: країнознавчий і перекладацький аспекти (на

матеріалі німецького медіа-дискурсу). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2025. № 72. С. 234–238. DOI: <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2025.72.52>

2. Пасик Л., Рись Л., Бондарчук О. Дискурсивні конфігурації концепту KRIEG у німецькомовному інтернет-дискурсі. *Актуальні питання іноземної філології*. Збірник наукових праць. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 16. С. 179–85, DOI: 10.32782/2410-0927-2022-16-26.

3. Семенюк Т., Бондарчук О., Пасик Л. Вербалізація концепту PRÄSIDENT DER UKRAINE WOLODYMYR SELENSKYJ у німецькомовних ЗМІ. *Актуальні питання іноземної філології*. Збірник наукових праць. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 18. С. 42–48. DOI: 10.32782/2410-0927-2023-18-6.

4. Bülow L., Merten M. L. Multimodale Metaphern im Kontext von Internet-Memes. Korpuspragmatische und kognitionslinguistische Zugänge zu einem soziokognitiven Online-Phänomen // Meier-Vieracker S., Bülow L., Marx K., Mroczynski R. (eds) *Digitale Pragmatik. Digitale Linguistik*, vol 1. J.B. Metzler, Berlin, Heidelberg, 2023. [Electronic resource]. Mode of access: https://doi.org/10.1007/978-3-662-65373-9_7

5. Greiner R. *Digitaler Wahlkampf. Moderner Wahlkampf*. Springer, Wiesbaden, 2023. [Electronic resource]. Mode of access: https://doi.org/10.1007/978-3-658-40216-7_6

6. Knoblauch H. Der Krieg, der Diskurs und die Paranoia der Macht. Michel Foucaults Verteidigung der Gesellschaft. *Soziologische Revue. Besprechungen neuer Literatur*. Suhrkamp Verlag, 2000. S. 263–268.

7. Pasyk L., Rys L., Kalishchuk D., Yashchuk N., Bondarchuk O., Semeniuk T., Bondar T. Nicknames as the means of virtual linguistic personality self-presentation in the german language virtual discourse. *AD ALTA-JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH*. Vol. 13, Issue 1. 2023. P. 54–60. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130133/papers/A_10.pdf

8. Zobel H. Christian Lindner als Thermomix-Verkäufer ist das beste Meme des Wahlkampfs (24.08.2017). [Electronic resource]. Mode of access : <https://www.spiegel.de/netzwelt/web/fdp-chef-christian-lindner-wird-mit-dem-hashtag-thermilindner-zum-termomix-verkaeuer-a-00000000-0003-0001-0000-000001626752>

9. Mediendiskurs Online. [Electronic resource]. Mode of access : <https://mediendiskurs.online/themen-in-mediendiskursonline/>